

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z'njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschěplatu 40 pj. dostacž.

Čsecza njedžela po tšjoch kralach.

Mat. 9, 35 — 38.

W tutym čeztym wójnstim čašu našch lud pscheczela trjeba, kotryž jeho brěmjena nošy, jeho rany sahoja, jeho žadanja spokoja. Tuteho pscheczela nam scženik Matej pokáže.

Našeho luda najlěpschi pscheczěl je Jesuž Šhrystuž.

1. Wohladaj jeho šmilnu wutrobu.
2. Wjěšel so jeho šbóžneje pomogy.
3. Njesapomú, so chze wón tež tebje sa šobu-
džělaczerja mjeć.

1.

„Dako wón tych ludži wuhlada, běšche jemu žel tych šamyh.“ Runje přjedy nam scženik Matej wo šwojim pomolanju do Jesužowego wuczobnistwa powjeda. A šchož temu pomolanemu wuczobnikaj pschede wšchěm napšcheczitwo stupi w žiwjenju a skutkowanju Jesužowym, to běšche jeho wutrobne šmiljenje. Drje běšche wón tež šwědk jeho skutkow wšchěhomozy, ale pschede wšchěm tola jeho skutkow lubosćje. Duscha jeho žiwjenja běšche jeho šmileřka lubosć. To běšche Jesužowy wobras, kaž je so wón scženikaj Matejaj njewuhajniwy do wutroby ša-šchězěpik. A tute šmiljenje scžini teho Anjesa tehdy kaž dženska khmaneho, šwojeho luda najlěpschi pscheczěl byč. Kaž krašny wón pschěd nami šteji, hdyž wón w šana

tamnemu kvašnemu domej š wustosćje wupomha, kaž wulka so nam jeho móž šjewi, hdyž wón wětrej a morju pohrosy a wšhitko woczichnje, křona jeho krašnosćje je tola jeho šmileřka lubosć. A š jeje polnosćje tež my hišćje čeršpamy; pschetož jeho šmiljenje njeje w rowje wostało, ale je š nim šobu štanyło a rukuje tež dženska hišćje nad nami. To je krašna wěž, so my wěmy: wón naš rošymy; tež hdyž drusy čłowjekojo naš njerosy-
mja, wón našchu nusu šnaje, tež najpotajnišchu, kotraž je druhim njesnata, wón š nami šacžywa a š nami nošy, tež hdyž my hewat žane šobušacžowanje njenamašamy, a wón nam rad pomha, tež hdžež čłowjekojo a my šami nade wšhitkej pomozu šadwělujemy. A jeho wóčžko na šwontownym wišajo njewoštanje, wone hlada do hlubokosćje.

Wón widžesche lud šwojeho čaša, šawutlenny, roš-
honjenny, bješ paštryjow. Niž pod hospodarškim nufami mješesche tón lud šdychowacž — Galilejska běšche plódný, bohaty kraj —, ale pod brěmjennom čłowškich wustawkow, kotrež běchu jemu napoložili. Šeho nabožinske žiwjenje so šhubjowašche; tón živy Bóh temu ludu žana wopravdži-
tosć wjazy njeběšche. Tón Anješ widži tón lud šawutlenny. Niž jeno čžěko, tež dusche móža šawutlicž. Jesuž rjeknje: Ša šym tón khlěb žiwjenja, ja šym ta žiwa woda. To šu kubla, wot kotrychž je čłowška duscha žiwa. Šdyž pak čłowška duscha tutu jědž nima, dha wona šawutli, runje tak wěšćje kaž lačny pucžowat w šmalazym šlónzu w puščinje. A dokelž běšche tón lud šawutlenny, tehodla běšche wón tež

roshonjeny: kóždy džěšche po swojim puczu, da so wo-
džicź wot swojeho mēnjenja, templ se swojimi Božimi
służbami njeběšche wjazy ta sřjedźisna, kotraž lud sředno-
cześnie. A nihto tu njeběšche, kotryž by tón samutlenny a
roshonjenny lud jako do jena sřromadźik, žadny pastyr,
žadny profeta.

Jesuf widzi tež nasch lud; wón widzi wschitku
bojasliwu staroscź, kotraž w tutym wójniskim čašu psches
wutroby dže, wošebje wo lubych pschuwusnych wonkach
psched njepsczechelom; wón widzi domy, w kotrychž wo
padnjennyh mandželskich, nanow a sřnow plakaja; wón
widzi wschitke staroscze wo wschědny hłěb, wschitke hospo-
datke nusy, pod kotrymiž ludžo sřychuja; wón widzi
wschitke psches wóynu nastate hubjenstwo w domisnje a
wschitko parowanie, wschitke czežkoty naschich wojakow
wonkach, boloscze franjennyh, bėdženje mrějazych. A wón
hlada hišcze hlubje, tam, hdžež pošledni forjeń wschitkeje
nusy leži. Wón widžěšche nasch lud do wóiny a widzi
jón tež nětk hišcze i wulkeho džěla samutlenny, roshonjenny,
samjedženny: saschmatany do semskich staroscžow a sřwětnych
lóschtow, widzi tyšazy w nim wotwobrocžene wot města
Božeho i jeho študniczkami, wot zřrtwy, sřłowa a sakra-
menta; bjes počoya w Bošu, bjes njeđele, bjes Božej
służby, bjes modlitwy a tehodla bjes trošhta w sřudžbje
a bjes wosřchemjenja pod staroscžemi a nusami žiwjenja.
So tyšazy w naschim ludu žiwemu Bohu sřhibjet wobro-
cžichu a se swojim sřhodženjom jeho sřwjate kasnje hanjachu,
so woni žaneho Sbožnika wjazy njesnajachu a so bėchu
i nim wschitku sepjeru w žiwjenju, wschitkón trošcht
w czeřpenju, kóžde sacžuwanje samolwjenja we wumrjeczu
sřhubili — wot wjele wosřchtow nascheho luda to pschezo
hišcze placzi — to bėšche, to je jeniczka, wěrna, naj-
hlubšcha nusa nascheho luda. A hdy by so poradžilo,
kaž to ludžo, kotsiž čžedža pscheczěljo nascheho luda bncž,
radzi čžychu a drje hišcze pschezo čžedža, hdy by so
poradžilo, wěru do sřhryta sahubicž — sčto by wysche
wostalo? nicžo hacž hola sřebicžiwoscž, wóina wschitkich
pscheczitwo wschitkim, njesmilne nadknejstwo sřlynych nad
sřlabymi. Sdy by i temu pschischlo, so so Bože domy
samfnu a sřwony wotmjelnu, to by nascheho luda sřaženje
bylo. W sřchulstkej stwje Franzowskeje němstki wojak na
tasli sřadu namaka, kotruž bėšche tamnišchi wuczeř cžekajo
na nju napisał: To je plód nascheho woczehnjenja bjes
Boha. Wón spody napisa: Jedyn twjerdy hród je nasch
Bóh sam.

Sdy bychmy my jeno mały džěl hubjenstwa psche-
widžecž móhli, kotrež wóina sřobu pschijeske, hdy bychmy
wschitku nusu a žaloscž, kotraž nař wobdawa, jeno pschi-
kryta wot sčženow naschich domow a wot cžěmneho sčle-
wjerja nožy, widžicž móhli tajku, kajkaž wona woprawdže
je, niž jeno cžělnu, ale wjele bóle hišcze duchownu
žaloscž — my sřnawo sřwoje žyłe žiwjenje wjazy njemóhli
wjeseli bncž. Jesuf to wschitko widzi a jemu je teho
luda žel. Wysche wschitkeje nusy nascheho luda steji
Jesufowa sřmilna wutroba.

2.

A wón nima jeno sřmiljenje i nami, wón ma tež po-
moz. „Wón pschethodži wschitke města a městka, wucžěšche
w jich sřchulach a předomasche to ewangelijon wot teho
kralestwa.“ Tón sřnješ so do sřwětnych naležnosčow ludow
a gmejnow njeměšcha, wón na dušche luda džěla, wón čže

tym cžłowjekam noweho ducha dacž, čže jich wutroby a
myšle i njeby horje wobrocžicž. Kralestwo, wo kotrymž
wón předuje, je kralestwo prawdy. Kral tuteho kralestwa
je wón sam, i temu na tutón sřwět narodženny, so by
wo prawdže sřwědcžik. Tuto kralestwo njeje jėdž ani picze,
ale prawdosčž, měr a radosčž we sřwjatym Duchu. Čži
mėšcženjo tuteho kralestwa sřu sřbožne džěczi Bože, kotrež
wón we swojim wulkim předomanju i hory dele tasle wo-
pišuje: Sbožni sřu cži, kiž sřu hlódni a lacžni po praw-
dosčži, pschetož woni budža nařyczeni; sřbožni sřu cži měrni,
pschetož woni budža Bože džěczi mjenowani; sřbožni sřu cži,
kiž cžicheje myšle sřu, pschetož woni budža semju wob-
sřnyčž; sřbožni sřu cži sřmilni, pschetož woni sřmilnosčž do-
stanu; sřbožni sřu cži, kiž cžisteje wutroby sřu, pschetož
woni budža Boha widžicž.“ Hdžež so tute sřłowa wěrnoscž
sčžinja, tam nusa cžeka, tam je trošcht w sřudobje, mōž
w bėdženju, nadžija we wumrjeczu.

Jenotliwa wutroba w tutym ewangeliju wot kralestwa
Božeho sřwoje sřpofojenje namaka a žyly lud psches njón
nowu mōž i nowemu žiwjenju dobudže. Wójniska nusa je
wjele wutrobow ewangelijej jako wotewřila domach a
wonkach. Nasche stare sřhěrlusche wopořaza sřwoju trošcto-
wazu mōž, předy sazpiene sčpruchi sřwjateho pišma wob-
dawaju cžłowjekow jako pošlynjazy a sčkitowazy jandželjo.
My žadny nowy ewangelij njetřebamy, tón stary pošnje
dořaha, wschitkich njepsczechelom pschemōž. Pišasche tola
nje dawno starschi wojerški wyschšchi na Barlinskeho duchow-
neho, pschpowjedanja noweho ewangelija: „Přoschu, pschidž-
cže sřem do naschich hrěbjow, cžetpče sřobu, wojujcže sřobu,
po tydženjach, po mēřazach, dajcže so pošypacž i wolojom
a se želesom kaž i trupami a nadbėhujcže sřobu njepsczechela.
Potom budžecže so Bohu džakowacž, so je pucž i njemu
pschihotowany psches Jesufa; a tutón pucž rěka pošuta,
wodacže hrěchom, wěcžne žiwjenje. — Wulkotnje wschaf
klinež, sčtož wy pišacže, ale w žalošnych wicchorach
žiwjenja wascha wucžba žaneje mozny nima. Bóh čžyl
nam wschitkim mudru, sa njeho wotewřenu wutrobu
daricž“ — wojakam wonkach a nam w domisnje, potom
budže nam wójniski cžas cžas žohnowanja.

Alle tón sřnješ so njeje i předomanjem ewangelija
sřpořik, wjele bóle wón „hojěšche wschelke sřhoroscze a
wschelke sřlaboscze na ludžoch“. Sřwjeczi sčženikojo nam
wo tym sřwědcza. We sřwojej wutrobje wěcžne sřmiljenje,
we swojim rcže předomanje ewangelija, we swojej ruzy
pomozny a sřbože — tajki wón psched nami steji jako teho
luda najlěpschi pscheczěl. Tež my pod jeho žohnowazej
ruku stejimy; wón nam durje wotewřija, hdžež so wschitko
samknjene sřasche, wón nam nožy rosřwětla, w kotrychž
so nam sřyšcže; wón sčkitujo sřwoju ruku nad nami
džerži w sřraščneje hodžinje. A hladamy my dale won —
wschitke wustawy sřnutskowneho mišionstwa, sa sřhorých a
bėdnych, sa sřlepych a němnych, sa wošpocžennyh a sřstor-
cžennyh, sřu sřutki teje luboscze, kotraž je i jeho Ducha
narodžena.

3.

A nař čže wón sa sřwojich pomocnikow mēcž. „Žně
sřu wulke, ale mało je džělacžerjow. Přoschcže teho
sřnjesa žnjow, so by wón džělacžerjow do sřwojich žnjow
pošlał.“

Sčtož nochže, so by nasch lud jako mormy prošny
sřnop sacžisnjenny njebył, tón pomhaj sřobu, so by hrěchom
a sřychowanjom mjenje bylo, so by wěra njepscchetała a

luboscź ſo njeſhubiła. Sapocźń tajke dźeło we ſwojim domje, ſtaj ewangelij w nim na ſwęcźnik, ſhromadźuj ſo ſ tymi ſwojimi wołoko Bożeho ſłowa, ſo by ty ſwój dom ſczinił ſa hētu Božu pola cźłowjekow. Potom ty na ſbožu zyleho luda ſobu dźełaſch a teź twoja mała ſłużba njepoznowana njeoſtanje.

A njewěſch ty, kať maſch to ſapocźecź, potom wuproſch ſebi ł temu mōz a mudroſcź w modlitwie, po pſchikladźe ſwojeho Sboźnika, kotryź ſ modlenjom ſwoje dźeło dołonjeſche, ſ modlenjom ſebi mōz ł ſwojemu prědowanju a ſkutkowanju wuproſy, ſwój lud na modleſkej wutrobje noſcheſche. Proſyć chzemy wſchaf teź wo dobrocźe, ale pſchede wſchēm chzemy ſebi tu proſtwu dacź naleźanu bycź: Rnježe, njech tola wōjna ſwój ſkutk dołonja na duſche naſcheho luda, ſo wōn ſažo tebye ſeſnaje a cźeſcźicź nawuſnje jako ſwojeho najlěpſcheho pſchecźela.

Samjeń.

M. w B.

Mōj najlěpſchi pſchecźel.

Włōſ: Schtōz Bohu wjeſchnemu ſo podda —

Tam hortach, we njebjekim raju,
Mōj najſwěrnijſchi pſchecźel je;
Sa teho ſwěta falſchnoſcź ſnaju,
Kiź ſprawnych ludzi ſjebacź chze;
Duź ſtajnje rjeknu pſchi ſebi:
Jeſuſ je pſchecźel najlěpſchi.

Czi ludźo ſu kaź ſnadna ſczina,
Mōj Jeſuſ ſteji twjerdže doſcź;
Sdnyź ludźo mało ſe mnje cźinja,
Dha mam ja jeho pſchecźelnoſcź;
Mōj ſchiz dze jemu ł wutrobi:
Jeſuſ je pſchecźel najlěpſchi.

Esweť dawa ſwoju luboſcź temu,
Kiź ju najlěpje ſaplacźi,
A hdyź to njeje, dha ſo jemu
Ta luboſcź bōrſy ſahacźi;
Tak ſlě jo Jeſuſ njeměni:
Jeſuſ je pſchecźel najlěpſchi.

Haj, wōn ſo ſam da ſa mnje moricź
A waźi na mnje ſwoju krej;
Wōn pomha mi, hdyź chzu ja ſthoricź,
Teź wot hrěchow mje cźini frej;
Wōn kōždu proſtwu wuſklyſchi:
Jeſuſ je pſchecźel najlěpſchi.

Mōj pſchecźel, kiź mje ſtajnje žada,
Da mi teź ſwoju wutrobu;
Sa ſa nim a wōn ſa mnu hlada,
Hacź ja do ſwojoh' rowa du;
Ach! duź ja wěcju wopradowźi:
Jeſuſ je pſchecźel najlěpſchi.

Csi lěta w Ruſkej.

Hiſtorijka originalna powjeſcź ſ Napoleonowych wōjnow.

Spisal M. A. Kral.

(2. pokračowanje.)

Pjecź dnjow poſpochi paleſche ſo mēſto, potom pſchicźe ſylny deſcē a woheń bu ſaſtajeny. Mjeſ tym bydleſche Napoleon na hrodźe Petrowiſ, my pať pſched mēſtom w hubjenych ſtanach ležachmy. Na ſchěcź tyhaz twarjenjom ležeſche w roſpadantach,

tola woſta jich hiſcēže doſcē ſbnytknych, ſo bychmy pſches ſymu w nich bydlicz mōhli, hdy bychmy jeno nēſchto ł jēdźi mēli, ale magaziny bēchu wſchitke ſpalene. Bychmy ſo tehdy woſtajiwſchi wſcheho na dompuć podali, by to ſa naſ wulke ſbože było, dolelź ſyma hiſcēže tak ſatraſchna njebē; ale Napoleon a wſchitzny generalojo ſ nim bēchu prěſchchi czaſ po njeſbožu kaź ſaſlepjeni. Woni widzachu hrozaze njeſbože pſched ſobu, a tola pſched nim njećełachy; a jako bu ſlōncźnje ſawrōt pſchikafany, dha bē to runje ſchtyri njeđzele pſchepoſdže. Teź to ſo njeſta, ſo bychmy ſa nje- pſchecźelom honili a jeho ł bitwje nuſowali. Esnano bojeſche ſo Napoleon, ſo mōhł hiſcēže do hłubſcheho ſtracha ſapadnyć, hdy by ſo ſa Ruſami podal, pſchetoź czi chzychu ſo kōždeje bitwy ſminyć, to poſaſowachu jich dotalne ſutki. Tak roſhladniwy hacź wōn hewať bēſche, dha bē tola tudy do žaloſneje wuſkoſcē ſajēł. Cžekacź ſo jemu njechacze, pſchetoź to wōn hižom wot Syrije a Egiptowſkeje ſem wjaży cźinił njebē. Duź jemu niczo dale wyſche njewoſta, hacź wocžalacź, ſchto budze jemu zar Alexander piſacź, łe kotremuź bē wōn jeneho generala pōkłať, ſo by mēr wujednať. Ale ruſki marſchall Kutuſov njewotpuſcēzi Napoleonowemu pōkłaſzej, ſo by ſo do Pětrohroda podal. Napoleon bydleſche mjeſ tym ſažo w Kremlu, wjeſchchi dźel wōjſka pať w ſdzeržantych twarjenjach. Druhi dźel, a mjeſ nimi teź ja, mējachmy twjerde lēhwo nēlotre hodźiny ſady Moſkwy. Lēhwo bē nimale ſchtyrōžkate a bē ſ hrjebjami a ſ wyſokimi naſhykami kołowołoko wobdate. Na hrjebjach ſtejachy naſche kanony. Nje- pſchecźel pať ſo widzecź njedaſche. W małych ſtabłach cžahachmy po wołolnym kraju, ſo bychmy ſebi nēſchto jēdže nahromadźili, ale jeno ſnadniku teje ſameje kōždy raſ domoj pſchinjeſchchmy. Sdnyź naſ burjo naſdala pſchijēchacź widzachu, dha hnydom dom a dwōr ſapalichy a do hole cžekachy. Pſched wocžomaj nam wſy a mēſka ſpalichy. To bē dźiwna wōjna. Bēchmy ſnano raſ ſkabscha cžrjōdka, dha naſ kručzi burjo mužnje ſe wſy wuhnachy. Tak cžakachmy na ſydom njeđel na wotmolwjenje Ruſow. Czi pať ſebi tu wēz njemało dołho pſchemyſłowachy, a my dhyrbjachmy ſo mjeſ tym ſ konjazy mjaſom žiwicź. Slōncźnje ſhonichmy, ſo hiſcēže mēr njebudže. Teź najſhroblischemu nadźija ſpadže. Ru- ſojo bēchu Napoleonowe žadanja ſacziſli a Kutuſov ſo hotowa- ſche, naſche lēhwo roſehnacź. Ale njeſbože hiſcēže prjedy pſchic- dže, hacź ſnano ſebi ſchto na to myſleſche. Wēz ſo poda, kotraž woſebje naſtorť ł ſhromadnemu cžekanju dawacze a zyle wōjſto roſproſchi. Mējeſche ſo pať taſama taſe:

Mjeſ naſchym wōjſkom bēchu teź nēlotre tyhazy pruſkich wojakow, kotryź hižom wulku njeſpokojnoſcē poſaſowachy, jako do Moſkwy cžehnichmy. Wſchēdnje woni na nēkajki ſamyſł wocžako- wachy, ſo bychu wot Franzoſow wotpadnyć mōhli. Na nich bē ſo ruſki general wobrocził a jich ſkradžu napominał, ſo bychu ſkerje a lēpje wotpadnyli. A to ſo teź nētko ſta. Safo mjenujzy ſhonichy, ſo hiſcēže mēr njebudže a ſo je Kutuſov bliſko, dha ſwoju brōń na naſ ſložichy a počachy do naſ tſelecź. My, ſ woprēdka njewjedzachmy, na cžim ſmy, mēnjachmy, ſo je naſ Kutuſov nadpadnył, a duź ſhwatachmy tehodla ł ſwojim kanonom. Safo pať pytnychmy, ſo ſu ſebi Pruſojo wocžah wudobnyli, dha bychmy radhy ſ nimi cžahnyli, hdy by ſo to jeno nēkať wuwjeſcź hodźiko.

Napoleon bē wſchōn ſeſtrōžant, jako wotpad pruſkeho wōjſka naſhoni. Wōn ſpōſna na mēſcē, kať je na czaſu, a nadobhywaſche ſažo ſwoju ſnatu krutoſcē. Hacź dotal bē ſo nēkotry tydžeń kaź błudny ſadźeržal, dolelź njebē hanibhy dla cžekacź chzył. Na mēſcē bu domojwrōt pſchikafany, a wōjſko jōn teź hnydom naſtupi.

Duzy na puczu hiſcēže juntrōcź Moſkwy pſchepytachmy. Pſchi tym ſo wot hrubych wojakow wjele hrojnōſcōw wo- bjeńdže, a ſbnytkni wobhderjo buchy njemožnje cžwilowani, ſo

bychu swoje poslednje samoženje prjecz dali. Hrób Kreml da Napoleon rostfělecž a prajesche pschi tym: „Hdyž je zar swojim poddanam jich wobydlenja wsał, dha wón sam tež žaneho wjazy njetrjeba.“ A so by tola psched śwětom někať jako dohyczeť Mostowy placził, da wón něotre wězy, wschitkim Ružam sa jara swjate płacžaze, prjecz wsacz, kaž n. psch. jene swjeczo swjateje Marje a wošebny křichž i zyrkwoje Swana Weliteho.

Nětko mohł šebi něchtóžkuliž myšlicž, so nam wutroba wěscze prawje wješele bijesche, dokełž tola sašo domoj čehnichmy. Haj, domoj drje čehnichmy, ale po kajim pucžu!

Sako Rušojso phtnychu, so šmy šo my sawróčili, dha jim šhrobkosč roscžesche a woni nam pocžachu tehodla bliže na schiju štupacz, wošebje kofakoj. To najhórsche pať bě, so naš ruske wójsko psches swoje postajenje stajnje nufowasche, po starej wupalenej dróhy čahnyčž.

Hacz k rězy Možajsk, abo tež k městacžtu runeho mjena, běšche našch čah hiščeže w dušnym rjedže, pschetož šyma hiščeže tať wulka njebě; jeno konje padachu, dokełž skoro niczo k žranju njedostachu. Wošebje běchu jim šymne nožy jara šchłodne, duž jich na někotrym dnju wjele tyžazow špada, tať so dyrbjachu skoro wschitžy jěšdni pěšchi hičž. Wulke hubjenstwo šo wošebje halke na pucžu i Možajsta hacž do Šmolensta šapocža, pschetož nětko žalóšnje kruta šyma šastupi, a hłób naš w čzjewach drějesche. Tu a tam drje my druhdy kusť zyruby wušlědžichmy, ale kofakoj nam ju skoro kóždy krócž wotehnachu. Pucže běchu jara hrosne a počne bahnišchczow, do kotrychž ludžo a škót šapadowachu. Wokoło 6. novembra šo žalóšny šněhowy mjeczel šapocža, kotryž nam 48 hodžinow pospochi woczki pschitrywasche. Džen wote dnja bywasche šyma kručžišča; šdasche šo, jako dyrbjeli wschitžy smjeršnyčž. Wojazy njetachu nětko šwoju brón prjecz, so bychu špěšch- nišcho postupowacz mohli, ale wschitko bě podarmo, šmjercž kruta, lodojta šo sa nami wlecžišche. Wo poškuschnosčzi žana rěčž wjazy njebě; kóždy na šwoju ruku džělascche, so by jeno tola nahe žiwjenje šdžeržak. Wójsko šo pschezo bóle do maľnych štadleschlow džělesche, kotrež jeno hacž do Šmolensta hiščeže někať hromadže džeržachu. A kajki šrudny napohlad mějesche wulka armeja! Wojazy mějachu nohi do starých kožuchow šawite a běchu i wjetšcha do konjazych wodžewow šawaleni, haj, někotři běchu žónstwu draštu woblecženi. — Š wjetšcha džeržachu ludy, jeneje rěčže hromadu, pošdžišcho šo pať džělachmy do štadleschlow, něhdže 10 mužow šylnych. Konjaze mjašo bě pschezo hiščeže našcha najmošebnišcha zyruba, ale do šyteje wole šo tež teho ženje najěščž njemóžachmy. Tať rucže hacž hđže kón padny, dha šo wjele štow hłódnych čłowjekow wo jeho mjašo torhasche. Hdyž na nóz někajtu kólnju abo druge twarjenja nadeńdžechmy, dha bu hnydom woheń šadžělany a my šebi se šněhowej wodu horštku žita warjachmy abo šebi konjaze mjašo pjecžichmy. Tajke nózne wotpocžinki běchu jara wulka dobrota sa naš, pschetož my pschezo žylicžki džěń pošpochi pucžowachmy, a šněh běšche jara hłuboki.

Alle hdyž rano štawachmy, dha bě naš kóždy ras tójšcho mjenje — jedyn po druhim šabny štawacz — dokełž bě w nožy smjeršnyč. My pať dyrbjachmy jich w Božim mjenje ležo wostajicž. Tať šhubi šo mi pscheczel sa pscheczelom.

(Přichodnje dale.)

Dobre wotmolwjenje.

Někajki wulki wučeny ras šwojeho wučobnika k Šilippej Melanchthonej póšla a da šo jeho praschecž, čžeho dla šo kóžde hody špěwa: „To džěčžatko tať lubošne je nam džěńš narodžene“, dokełž bu džě Šesufš Šhryštuš psched wjele lěštotkami jako čłowjek narodženy? Na to Melanchthon wotmolwi: „Braj šwojemu šnjesej, hacž dha wón tež džěńša troschta njetrjeba?“ F.

Š rospominanju.

By-li šo Šhryštuš tyžaz krócž w Bethlehemje narodžil a niž w tebi, šy wěčžnje šhubjeny.

* * *

We žlobiku w Bethlehemje šwěcži šo šlónčžko šmilnosčže a milosčže, kotrehož jašnosčž došwalicž šu šamo jandželške harfy přšchěšłabe.

* * *

Šow w šwěcže nimasch čłowjeka,
Křičž by był žyle bjes hrěcha.

* * *

Šchto je drašta čžajnosčže? —
Džěto, horjo, štarosčže!

* * *

To Boža rada postaji,
Šo masch wot wscheho na šemi
Ššo džělicž!

* * *

Wschelake i bliska a i daloka.

Šhěžorowy narodny džěń. Dobre prawo našcheho luda je šo šwojeho šhěžoroweho narodny džěń šwjecži jako šwój wješely šwjedžěń, jako ludowy šwjedžěń w najhłubšich smyšlu šłowa. Alle šhěžorowy narodny džěń we wójnje — tón našch lud hiščeže šwjeczil njeje a wyschšcho škapaja wutrobny a móžnišcho kaž hewal šaklinežy wyskaze šłowo wschitkich poddanow: „Šškatwa šhěžorje tebi!“ Čžehodla? Wójna je nam našcheho šhěžora i nowa wobradžika. My jeho hižom šnajachmy, my jeho lubowachmy, ale nětko je wójna nam jeho w žylej šdobnosčzi dušche, w žylej wulkosčzi smyšlenja i nowa šjewila.

Šhěžor měra — tať wobkručžejja to pošlednje dny julija. Šak je wón žyly móž šwojeje wošobny, žyly mudrosčž šwojeho šnježerštwona to štajik, tať je wón šwědomnje šnježeršow wubudžowak, šwětej měr šdžeržecž! Šawěrnje, nihdže w historiji njeje šěrschta, kotryž ma najšhlynišche wójsko šwěta, tať měr šdžeržecž čžyčž, kaž našch šhěžor.

Alle k najwótrišchemu nufowanju, bu wón šhěžor bitwow. Nětko w jeho žylej wulkosčzi jeho móžna šylnosčž šabšchčžzi. Hacž žyly šwět njepšchecželow jeho nadpadnje, žaneho wotomil- njenja wón njeshubi šwojeho měra, šwojeje wěštosčže, šwojeje rošbudženosčže; wschudžom wopofasuje šo šylna móž jeho wole, tola w nim bije čžopka, škóta wutroba. Šaž towaršch je wón žiwy wonkach na bitwišchczu i wojerštimi towaršchemi, kaž nan žaruje wón wo šranjench, šajatych, padnjench šynow našcheho luda; tať pali šo jeho hněw na njeprawdosčže njepšchecželow; tať šrawi šo jeho wutroba sa našchich domaphtaných w naranšchey Šruskej; i kóždeho jeho šłowa klinežy: My hromadže škuschamy w nusy a šmjercži!

Šchtož pať jemu tule móž, tule wulkosčž dawta, to je jeho wěra, jeho hłuboka pobožnosčž. Nětko we wichorje žalóšneje wójnny šo hłuboko a jašnje pošasuje, tať hłuboko je našch šhěžor we wěrije šakorjeny. Šedny twjerdy hrób je našch Wóh šam — to je šlónčžko wysche jeho hlowny a twjerdy kamjeń špody jeho nohom. Bohu budž džak, so ma našch lud w tutych šhutnych, rošbudženja čžěžlich dnjach tajkeho wěšteho wodžerja we šwojim šhěžoru. Wóh šdžerž jehow! Wóh w o d ž j e h o a j e h o l u d k d o b y c ž u a k m ě r e j!

Šamolwity redaktor: J. Gólč. Ššoburedaktor: K. A. Fiedleř.

Čžišchczěť a nakladnik: M. Šmoleř.